

„NOWINY

SZACHOWE

MIESIĘCZNIK ŚLĄSKIEGO OKRĘGOWEGO
STOWARZYSZENIA SZACHISTÓW

STOW. ZAREJ. NR 317

Konto P. K. O. Nr 307 776

Redaktor:

Roman Bąk, Chorzów I,
ul. Konopnickiej 7 m. 12

Redaktor odpow. — sekretarz
Śl. Okr. St. Sz.:

J. Poloczek p. Katowice VI.
Panewniki, Klasztorna 20

ROK II.

M A J 1938.

Nr 5

Reprezentacja Śl. Okr. Stow. Szach. znów pokonana.

W niedzielę, dnia 1 maja br. odbył się w świeżo odnowionej świetlicy PPW. w Katowicach czwarty mecz o puchar wędrowny inż. Żukowskiego.

Punktualnie o 14 godz. reprezentacja Krakowa, wraz z kierownikiem drużyny p. inż. Mersonem była już na miejscu, za to drużyna gospodarzy — jak to zresztą zwykle bywa — spóźniła się.

Wykorzystując to, p. Bąk, przed grą nawiązał ściślejszy kontakt z graczami z Krakowa, którzy zaznajomiwszy się z celem Nowin Szachowych i umieszczonym w nich materiałem przyobiecali współpracę i zjednanie większej ilości abonentów.

Dopiero o godz. 14,30 po przywitaniu gości przez v-prezesa p. Głogoszewskiego rozpoczęto gry, które dały następujące wyniki:

1. rejent Popiel	1 : 0	dr. Potyka Tarn. Góry.	(II)
2. Scheier	$\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$	prof. Zawadzki „Ognisko“	(I)
3. Rubinstein	$\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$	Pokorski KPW. Katowice	(I)
4. Październy	0 : 1	Anioł „Ognisko“	(I)
5. Friedman	1 : 0	Ulczoek	(II)
6. Ełaszcak	0 : 1	Palka N. Bytom	(II)
7. Bass	1 : 0	Lokiez Radzionków	(II)
8. Kling	1 : 0	Palik Tarn. Góry	(II)
9. Weisberg	1 : 0	Szmigielok Szopienice	(III)
10. Abraham	$\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$	Kandzia „Jedność“	(III)
11. Rath	1 : 0	Sobik PPW. Rybnik	(IV)
12. Karwacz	1 : 0	Wilczek „Chorzów“	(III)
13. Bocheński	$\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$	Karch	(III)
14. Weinberger	$\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$	Rusek Bielsko	(II)
15. Stefański	$\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$	Szefka 1916 W. Hajduki	(II)
16. inż. Merson	$\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$	rejent Dąbek „Ognisko“	(II)

Wynik ogólny $10\frac{1}{2} : 5\frac{1}{2}$.

Wszystkie gry były o 19 godz. już zakończone. Na pożegnanie pan Pałdzierny podziękował serdecznymi słowami za miłe spędzenie czasu, zapraszał do Krakowa i życzył wszystkim graczom, oraz Sl. Okręgowi powodzenia i obfitych wyników w pracy szachowej.

A teraz co do samej gry.

Przy każdym graczem Sl. Okręgu podałem przynależność klubową i grupową. Wynika z tego, że w reprezentacji Śląska grało tylko 3 graczy grupy mistrzów Śląska i Zagłębia:

Wyniki pierwszych czterech, czy też sześciu szachownic jest remisowy. Mistrzowie Sl. i Zagł. osiągnęli $+2-1$, mistrzowie okręgowi $+2\frac{1}{2}-5\frac{1}{2}$, grupy III. $+1-3$, grupy IV. — 1. Złym pociągnięciem było wstawienie graczy grup III. i IV. do środka. Stało się to jednak dlatego, że brano pod uwagę graczy przybyłych na czas, po tym wstawiono dodatkowo później przybyłych, z czego powstało zamieszanie, w wyniku którego reprezentacja była niezbyt dobrze zestawiona. W dodatku kilku dobrych graczy grupy II. którzy mimo przyobiecania, do gry się nie wstawili, lub przybyli po rozpoczęciu gier. Zarządy oddziałów są za swoich graczy odpowiedzialne:

Z klasy I. Sojka, Balcarek i Teichmann nie mogli grać, ale co robią Goldmirc i Finder?

Z klasy II. nie mogli przybyć Hatwich i Wybraniec; ponieważ w tej grupie znajduje się jednak wielu dobrych graczy, więc w przyszłości przedewszystkiem z nich należy zestawić reprezentację.

Kierowanie się zasadą reprezentowania wszystkich oddziałów okazało się chybionym celem. Dlatego w przyszłości zarządy oddziałów nie powinny mieć żadnych pretensyj do okręgu, że z jednego oddziału bierze się większą ilość graczy, a niejeden oddział nie jest zupełnie reprezentowany.

W obecnej reprezentacji grało z „Ogniska“ 4 graczy z wynikiem $+2$, z „1916“ 1 gracz $+1\frac{1}{2}$, z „PPW“ 1 gracz -1 , z „Tarn. Gór“ 2 graczy -2 , z „KPW.“ 1 gracz $+1\frac{1}{2}$, z „N. Bytom“ 1 gracz $+1$, z „R. Szopienice“ 1 gracz -1 , z Radzionkowa 1 gracz -1 , z „Jedności“ 1 gracz $+1\frac{1}{2}$, z „Chorzowa“ 2 graczy $+1\frac{1}{2}$, z Bielska 1 gracz $+1\frac{1}{2}$, a więc przedstawiciele aż z 11 oddziałów. W przyszłości nie można przestrzegać tej zasady: w reprezentacji powinni grać najsilniejsi, niezależnie od przynależności do oddziałów.

Podobno „Ognisko“ zamierza rozpocząć samodzielne rozgrywki z Krakowem.

Najkrótszą i najładniejszą partię rozegrał Anioł. Prof. Zawadzki świetnie się broniąc sparaliżował przewagę Scheiera. Nestor szachistów—rejent Popiel—nie tylko wybrnął ze złej pozycji, ale i wygrał w 60 pos. z dr. Potyką. Pokorski grał b. ładnie i mimo ofiar zremisował. Ulczok przeoczył, niepotrzebnie stracił figurę i poddał. Palka wygrał w 27 pos. Palik przegrał po 62 pos. a Szmigielok wogóle nie doszedł do głosu. Sobik liczył 3 figury za hetmana, — ale z Krakowem tak nie można liczyć. Wilczek miał się za lepszego i mimo równej gry — przegrał. Bocheński proponował remis Karchowi, który go nie przyjął, bo liczył na wygraną, lecz w końcu Bocheński nie chce przyjąć remisu, gdyż mógłby wygrać. Rusek grał z konsulantami Weinberger — Weiberg — remis. Do tej kwestii Okręg powróci przy zmianie obecnego regulaminu turniejowego. Szeffa grał ładnie, ale mimo przewagi całej wieży, sam stworzył pozycję remisową, przez wieczny szach. Skromny Kier. drużyny krakowskiej grał na ostatnim miejscu i zremisował.

R. B.

Turniej w Łodzi.

Jak już podaliśmy w zeszłym numerze — międzynarodowy turniej zakończył się zwycięstwem Jugosłowianina Pirca.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Punk- tów
1	Pirc Jugosławia		1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1	11 1/2
2	dr Tartakower	1/2		1/2	1/2	1/2	0	1	1	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	10
3	Eliskases Wiedeń	1/2	1/2		1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1	9 1/2
4	Petrow Łotwa	0	1/2	1/4		1	1	1	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	1	1	1/2	9 1/2
5	Stachlberg Szwecja	1/2	1/2	1/2	0		1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	0	1	1	1	1	9 1/2
6	Gerstenfeld Łódź	0	1	1/2	0	0		1	0	1	1	1	1/2	0	1/2	1	1	8 1/2
7	Frydman W-wa	1/2	0	0	0	1/2	0		1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	8
8	Appel Łódź	0	0	1/2	1/2	1/2	1	1/2		0	1/2	1/2	1	1/2	0	1	1	7 1/2
9	Steiner Węgry	1/2	0	1/4	1/2	1/2	0	1/2	1		1	0	1/2	1/2	1	0	1	7 1/2
10	Foltys Czechosłow.	1/2	0	1/2	1	0	0	1/2	1/2	0		1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	7
11	Kolski Łódź	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	1/2		1/2	0	1/2	1/2	1	7
12	Najdorf W-wa	1/4	0	1/2	1/2	1	1/2	0	0	1/2	0	1/2		1	1/2	1/2	1	7
13	Regedziński Łódź	0	1/2	0	0	0	1	0	1/2	1/2	1/2	1	0		1	1/2	1	6 1/2
14	Sulik Lwów	0	1/2	0	0	0	1/2	0	1	0	1/2	1/2	0		1	1/2	5	
15	W. Menszik Anglia	0	1/2	1/2	0	0	0	0	0	1	0	1/2	1/2	1/2	0		0	3 1/2
16	dr. Seitz Berlin	0	0	0	1/2	0	0	0	0	0	1/2	0	0	0	1/1	1		2 1/2

Po przeglądnięciu tabeli uderza nas zbyt wielka ilość remisów, gdyż blisko 50% partij zakończyło się wynikiem nierozegranym.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę partie wygrane wskutek błędów popełnianych w niedoczasie, to można powiedzieć, że albo walki nie były bardzo zacięte, albo też uczestnicy byli równej siły. Jest co prawda kilka partij granych ostro, oraz kilka parę razy odkładanych, ale na ogół w każdej rundzie są remisy, a nawet wszystkie gry IX rundy zakończyły się wynikiem remisowym, co również jest pewną sensacją turniejową. Częsty niedoczas szukał ofiar u różnych, a najczęściej gościł u mistrzyni świata. W jednym z takich wypadków, p. Frydman zdążył zrobić 17 posunięć w ciągu 3 minut. Dr. Tartakower wygrał partie ze Steinerem po 10 godzinnej grze granej w 4 ratach. Przegrana z Gerstenfeldem i nierozegrane z graczami na końcu tabeli przeszkodziły dr. Tartakowerowi zajęcie pierwszego miejsca. Różnica 3 1/2 punktu pomiędzy drugim, a trzynastym potwierdza zdanie, że Polska ma graczy bardzo dobrych o sile międzynarodowej.

Na gościach zagranicznych zarobili najwięcej Kolski i Najdorf — po 70%; po tym Gerstenfeld, dr. Tartakower i Appel. Z gości Petrow 6 punktów wygrał od gospodarzy, t. j. 65%. dalej idą Pirc i Eliskases. Natomiast Steiner najwięcej punktów ujął gościom. Bez przegranej są Pirc i Eliskases.

Z gospodarzy najmniej porażek ma Kolski (z Pircem, Gerstenfeldem i Regedzińskim) aż 10 partyj zremisowanych, a tylko dwie wygrane, t. j. ze Steinerem i dr. Seitzem.

Eliskazes zremisował 11 partyj, a wygrał cztery: z Frydmanem, Regedzińskim, Sulikiem i dr. Seitzem.

Gospodarzom uszczerbił najmniej dr. Seitz, który jedynie zremisował z Sulikiem. Zajęcie przez niego ostatniego miejsca jest usprawiedliwione pracą korespondenta kilkunastu pism: o jego zmęczeniu świadczy fakt wygrania tylko pierwszej partii z p. Menszik-Stevenson.

R. B.

M. TOMASZEWICZ.

Ogólne zasady rozgrywania debiutów.

Teoria dzieli partie szachową na trzy części: 1. Otwarcie czyli debiut. 2. Gra środkowa i 3. Gra końcowa. Każda z tych części partyj ma określone zadania i odznacza się swoistymi sposobami prowadzenia walki.

Debiutem nazywamy okres początkowy partii. W debiucie otwieramy grę, ustawiając bierki na najdogodniejszych pozycjach dla przyjęcia walki głównej.

O ile w debiucie biorą udział wszystkie 32 bierki o tyle rozgrywanie debiutu jest najtrudniejszą częścią partii szachowej. Bardzo dużo książek poświęcono otwarciu partii. Dokładne przestudiowanie wszystkich wariantów jest prawie że niemożliwe

Trzeba przede wszystkim poznać zasady i wytyczne przy rozgrywaniu debiutów.

Rozgrywanie partii szachowej można upodobnić do prowadzenia wojny.

Jeśli w początku wojny najważniejszym zadaniem stron walczących jest szybka i celowa mobilizacja, to i w partii szachowej, szybkie rozwinięcie bierki wywiera przemożny wpływ na dalszy przebieg akcji.

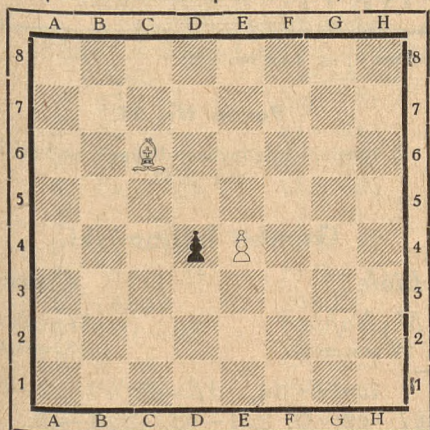
Tak jak w początku działań wojennych opanowanie ważnych punktów strategicznych punktów przyczynia się do prowadzenia zwycięskich walk, tak na szachownicy opanowanie pól centralnych ułatwia zawiązanie inicjatywy.

Polami centralnymi nazywamy pola e4, e5, d4, d5. Pola te tworzą centrum i mają największą wartość w stosunku do innych pól szachownicy.

Figury ustawione na polach centralnych panują nad największą ilością pól szachownicy. Również i skoczek, ustawiony w centrum, prędzej dostanie się na skrzydła z pola środkowego niż z innego miejsca. W końcu król prędzej trafi na zagrożony odcinek z pola środkowego niż z innego.

Ustawienie białych pionów na polach e4 i d5 przynosi dla białych bezsprzeczne korzyści. Atakują one pola centralne przeciwnika i wobec tego żadna z figur strony przeciwnej nie może stanąć na polach e5, d5, c5 i f5. Cztery pola w obozie nieprzyjacielskim zaatakowane są przez białe piony. Korzyść z takiego umieszczenia pionów jest widoczna. Nie tylko białe przeszkadzają przeciwnikowi postawić figurę na jednym z pól c5, d5, e5, f5, lecz atak pionów przenosi się jeszcze dalej, na pola szóstej poziomej. Nie pozwalają one umieścić przeciwnikowi dwóch figur na polach tego samego koloru, na przykład: c6 i e6, wobec zrealizowania „widel”. W wypadku, gdy przeciwnik nie ma pionów na szóstej poziomej, czyli

białe piony są ruchome, przeciwnik żadnej figury oprócz skoczka nie może postawić na polach c6, d6, e6, f6.

rzucąc swe figury z jednego skrzydła na drugie, grający zaś ma pod tym względem zupełną swobodę.

Walka o centrum.

Uświadamiając korzyści w opanowaniu centrum, każdy z przeciwników usiłuje umieścić swe piony na polach środkowych. Wobec równości sił bojowych w okresie początkowym partii, akcja skierowana ku opanowaniu centrum jednej strony natrafia na kontr-akcję strony przeciwnej. W wyniku tego zmagania się otrzymujemy, w zależności od wzajemnego ustawienia pionów na polach środkowych, następujące układy pionów w centrum:

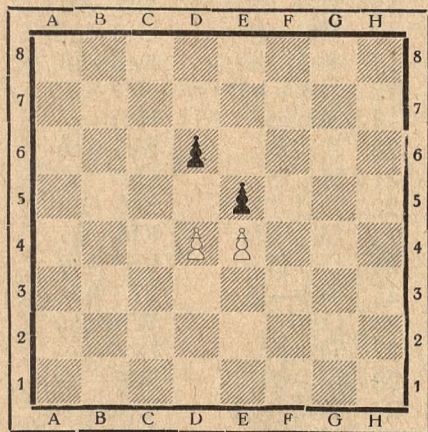
Zmaganie się pionów w centrum, czyli centrum wiszące. Białe i czarne mogą z własnej woli zamienić piony, czyli bić e5, względnie na d4. Żadna ze stron tego nie czyni, czekając na odpowiednią chwilę.

Białe atakują cztery pola w obozie przeciwnika, czarne tylko dwa. Białe starają się wzmocnić atak na pole e5, czarne bronią tego punktu ile im sił starczy, lub ewentualnie oddają go za kontr-atak pola e4.

Białe mają jeszcze dwie inne możliwości:

1. Przesunąć piona d5 i zamknąć centrum, likwidując zmaganie się pionów. Wtenczas centralne piony są z blokowane i centrum nosi nazwę „**centrum zamknięte**”

2. Białe również mogą zlikwidować zmaganie się pionów w centrum znika, linie pionowe pozostają wolne od pionów i centrum nosi nazwę: „**centrum otwarte**”.

Ciąg dalszy nastąpi.

Partia nr. 22 Mgr. Arłamowski — H. Abraham, podana w ostatnim nr. „*No*” została po 20 posunięciu poddana przez Abrahama. Uwagi zestawil p. Mgr. Arłamowski dla Il. K. C.

DZIAŁ PARTII

Red.: Zygmunt Paszkiewicz, Chorzów II, ul. 3-go Maja 81.

Partia Nr. 23.

Z turnieju międzynarodowego w Łodzi
rok 1938.

Obrona indyjska.

Białe:

Regedziński — *Gerstenfeld*
(Łódź) (Łódź)

Czarne:

1	d2—d4	Sg8—f6
2	c2—c4	e7—e6
3	Sg1—f3	b7—b6
4	g2—g3	Gc8—b7
5	Gf1—g2	Hd1—c8
6	0 0	c7—c5
7	d4—d5!	e6xd5
8	c4xd5	Sf6xd5
9	e2—e4!	Sd5—c7
10	Sf3—h4	Sc7—e6
11	Sh4—f1	Sb8—c6
12	Sb1—c3	g7—g6
13	Sf5—h6	Gf8—g7
14	Sc3—b5!	Gg7—f8
15	Hd1—f3	Sc6—e5
16	Hf3—f6	Gf8—g7
17	Sb5—d6+	Ke8—f8
18	Hf6—h4!	Hc8—c7
19	Sd6xb7	Hc7xb7
20	f2—f4	Se5—c6
21	f4 f5	Gg7—d4+
22	Kg1—h1	Se6—d8
23	Gc1—f4	Kf8—g7
24	f5—f6 !	Kg7—f8
25	Sh6—f5	h7—h5
26	Gh6	Wh8xh6
27	Sf5xh6	Hb7—c7
28	e4—e5	Sd8—e6
29	Wa1—e1	Wa8—e8
30	g3—g4	Sc6xe5
31	g4xh5	d7—d5
32	Gg2xd5	g6—g5
33	Hh4—e4	Hc7—d7
34	He4—h7	

Czarne poddały się.

Partia Nr. 24.

Z turnieju międzynarodowego w Łodzi.
rok 1938.

Gambit hetmański.

Białe:

M. Najdorf
(Warszawa)

Czarne:

Stahlberg
(Szwecja)

1. d2—d4, d7—d5, 2. c2—c4, e7—e6, 3. Sb1—c3, Sg8—c6, 4. Sg1—f3, c7—c5, 5. e2—e3, Sb8—c6, 6. a2—a3, Sf6 e4, 7. Gf1—d3, Se4xc3, 8. b2xc3, Gf8 e7, 9. 0—0, d5xc4, 10. Gd3xc4, 0—0, 11. e3—e4! b7 b6, 12. Gc1—e3, Gc8—b7, 13. Hd1—e2, Sc6—a5, 14. Gc4—d3, c5—c4, 15. Gd3—c2, f7—f5, 16. e4xf5, e6xf5, 17. Sf3—e5, Gb7—d5, 18. He2—h5! Hd8—c8, 19. a3—a4! Sa5—b7, 20. f2—f3, Sb7—d6, 21. Wf1—e1, Hc8—b7, 22. Ge3—c1, Wa8—e8, 23. We1—e2, Hb7 c8, 24. Gc1—f4, Wf8—f6, 25. Wa1—e1, g7—g6, 26. Hh5—h3, Ge7—f8, 27. Hh3—g3, Wf6—e6, 28. h2—h4, Gf8—g7, 29. h4—h5, Sd6—f7, 30. h5xg6, h7xg6, 31. Kg1—f2, Sf7xe5, 32. Gf4xe5, Hc8—d7, 33. We1—h1, Gg7xe7, 34. We2xe5! Hd7—g7, 35. f3—f4, We6xe5, 36. f4xe5, Gd5—e7, 37. Gc2—d1, a7—a6, 38. Gd1—f3, Ge6—f7, 39. Hg3—g5, b6—b5, 40. a4xb5, a6xb5, 41. Gf3—c6, We8—b8, 42. Hg5—e7! b5—b4, 43. c3xb4, c4—c3, 44. He7—d6! Wb8—f8, 45. e5—e6, Gf7—e8, 46. e6—e7, Wf8—f6, 47. Gc6—d5+.

Czarne poddały się.

Partia Nr. 25

Z meczu Śląsk — Kraków
rozegrana w dniu 1. V. 1938 r.

Gambit hetmański.

Białe: Anioł — Czarne: Październy

(Łask)	(Kraków)
1 d2—d4	Sg8—f6
2 c2—c4	e7—e6
3 Sb1—c3	d7—d5
4 Gc1—g5	Sb8—d7
5 e2—e3	c7—c6
6 Sg1—f3	Gf8—e7
7 Wa1—c1	Hd8—a5
8 c4xd5	c6xd5?
9 Gf1—d3	Ge7—b4
10 0—0	Gb4xc3
11 Wc1xc3	Sf6—e4
12 Gd3xe4	d5xe4
13 Hd1—c2!	f7—f6
14 Wc3xc8	Wa8xc8
15 Hc2xc8	Ha5—d8
16 Hc8xb7!	e4xf3
17 Gg5—f4	f3xg2
18 Wf1—c1	Ke8—e7
19 Wc1—c7	g7—g5
20 Gf4—g3	Wh8—e8
21 Hb7—c6	Ke7—f8
22 Wc7xd7	

Czarne poddały się.

Partia Nr. 26

Z turnieju o mistrzostwo Krakowa r. 1938.

Obrona wiedeńska

Białe: Czarne:

J. Weisberg — M Rath

1 e2—e4	e7—e5
2 Sb1—c3	Sg8—f6
3 f2—f4	d7—d5
4 e4xd5	e5—e4

Partia wiedeńska przybiera po tym posunięciu charakter kontrgambitu Falkbeera.

5 Gf1—b5+

Jest to ryzykowny sposób gry, podobnie, jak niektóre warianty gry 2 skoczków w obronie, dające czarnym jak wiadomo lepszy rozwój i widoki ataku. O wiele lepszym jest 5. d7!

5....	c6
6 d5xc6	b7xc6

Można też grać 6... Sxc6 jak w partii Abraham—Dr. Janny (Arad 1924). Czarne

i w tej partii zwyciężyły dzięki szybszemu rozwojowi swych figur.

7 Gb5—e2	Gf8—c5
8 Ke1—f1	0—0

Wydaje się, że najważniejszym i najlepszym w tej chwili było: 8... Hd4 9. He1 Sa6, 10. a3 0—0, 11. b4 Gd6 z doskonałą pozycją dla czarnych. Lub 8... Hd4 9. He1 Sa6, 10. Gxa6 Gxa6+, 11. Sge2 Sg4, 12. Hg3 Sxh2+, 13. Ke1 (Hxh2??? Hf2: 13. Wxh2??? Hg1) Sg4, 14. Hb4 h6. Czarne po 8... Hd4 szybciej dochodzą do zdecydowanych gróźb.

9 Sc3—a4	Gc5—d4
10 c2—c3	Gd4xg1
11 Kf1xg1	Gc8—a6
12 g2—g3	

Lepsze 12. Sc5

12....	Ga6—b5
13 b2—b3	Sb8—d7
14 Kg2—g2	Gb5xa4
15 b3xa4	Wf8—e8
16 Ge2—c4	Sd7—b6
17 Gc4—b3	Sb6—d5
18 Wh1—e1	Hd8—d7
19 a2—a3	

Lepiej 19. Gb2 e3, 20. d4 z groźbą c4.

19....	Wa8—b8
--------	--------

Zawiera dowcipną groźbę 20.... Wxb3, 21. Hxb3 Sxf4+, z przemożnym atakiem. Np.: 22. gxf4?, Hg4+, 23. Kh1, Hf3+, 24. Kg1 Sg4, 25. Wf1 He2, lub 22. Kh1 H3, 23. gxf4 Hf3+, 24. Kg1 Sg4!

20 Gb3—c2	c6—c5
21 Hd1—e2	c5—c4

Jeśli 22. Hxc4 to Wb c8, 23. He2 Hc6! z bardzo silnymi groźbami.

22 Kg2—h1	Hd7—c6
23 He2—g2	h7—h6
24 h1—h3	We8—e7
25 We1—e2	Wb8—e7
26 Gc1—b2	We8—b8
27 Gb2—c1	We7—e6
28 Kh1—h2	Wb8—e8
29 Gc1—b2	Hc6—b6
30 Wa1—b1	Sf6—h5
31 Gb2—a1	Hb6—d6
32 f4—f5	Sd5—f4
33 Hg2—f2	

33 gxf4? 34. Hg3 Sxe2, 35. Hxd6 Wxd6

33....	Sf4xe2
34 f5xe6	We8xe6
35 Gc2—d1	We6—f6

36	Hf2—g2	Sh5xg3
37	Gd1xe2	Sg3xe2+
38	Kh2—h1	Se2—g3+
39	Kh1—h2	Wf6—g6
40	Hg2—f2	e4—e3
41	d2xe3	Sg3—e4+
42	Hf2—f4	Hd6—d2+

Białe poddały się.

Uwagi M. Gałuszki dla „Nowin Szachowych.”

Partia Nr. 27.

Z meczu Śląsk — Kraków
rozegrana w dniu 1. V. 1938 r.

Obrona francuska.

Białe: Palka — Czarne: Błaszczak
(Śląsk) (Kraków)

1	e2 e4	e7—e6
2	d2 d4	d7—d5
3	Sb1—c3	Sg8—f6
4	Gf1—d3	c7—c5
5	Sg1—f3	Sb8—c6
6	Gc1—e3	c5xd4
7	Sf3xd4	Gf8—b4
8	Sd4xc6	b7xc6
9	Ge3—d2	0—0
10	0—0	e6 e5
11	e4xd5	c6xd5
12	a2—a3	Gb4—a5
13	b2—b4	Ga5—c7
14	Gd2—g5	e5—e4
15	Gd3—e2	Gc7—e5
16	Hd1—d2	Gc8—e6
17	Wa1—d1	Ge5xc3
18	Hd2xc3	Wa8—c8
19	Hc3—b2	Hd8—e7
20	f2—f4	h7—h6
21	Gg5 h4	g7—g5
22	f4xg5	Sf6—d7
23	g5xh6!	f7—f6
24	Ge2—b5	Wc8—c7
25	Gb5xd7	He7xd7
26	Wf1xf6	Wf8xf6
27	Hb2xf6	Czarne poddały się,

Partia Nr. 28

Z turnieju o mistrzostwo Krakowa r. 1938

Gambit hetmański.

Białe: Czarne:

Em. Rubinstein — Bas

1	Sg1—f3	Sg8—f6
2	d2 d4	d7—d5

3	c2—c4	e7—e6
4	Sb1 c3	c7—c5
5	c4xd5	Sf6xd5
6	e2—e4	Sd5xc3
7	b2xc3	c5xd4
8	c3xd4	Gf8—b4+

Pozycja znana z wielu partii, np. Keres — Fine (Ostenda 1937) i Dr. Alechin — Dr. Euwe (XVIII partia pojedynku o mistrz. świata w r. 1937).

9	Gc1—d2	Hd1—a5
---	--------	--------

Po tym posunięciu białe mogły i powinny były grać na lepszą końcówkę: 10. Wb1 Gxd2+, 11. Hxd2 Hxd2, 12. Kxd2 10 Gf1—d3 Gc8—d7?

Czarne grając teraz 10... Se6! mogły uzyskać bardzo dobrą grę.

11	0—0	Gb4xd2
12	Sf3xd2	Sb8 c6
13	Sd2 c4	Ha5—c7
14	d4xd5	Sc6—e5
15	d5xe6	Gd7xe6

Niebezpiecznym dla czarnych było grać:

15... Sxd3, 16. Hxd3 Gxe6 (A) 17. Sd6+ Ke7, 18. Sb5, (A). 16... fxe6, 17. Sd6+ Ke7, 18. e5.

16	Sc4xe5	Hc7xe5
17	Wa1—b1	0—0
18	Wb1xb7	Wf8 d8

18... Gxa2, 19. Ha4

19	Hd1—b1	g7—g6
20	a2 a4	Wd8—d4
21	f2—f4	He5—c5
22	Wb7—b5	Hc5—d6
23	f4 f5	Ge6—d7

23... Wxd3 nie dawało czarnym korzystnej gry: 24. fxe6 fxe6, 25. Wb7 z licznymi groźbami. Najracjonalniej było grać: 23... Ge4.

24	e4—e5	Hd6—c7
25	f5xg6	h7xg6

25... Gxb5, 26. gxf7+ Kf8 (A) 27. Gxb5 Hxe5, 28. Hxh7 Hg7, 29. Hh5 z groźbami He2 i He8 np. 29... Wd6, 30. He2 Hd4+, 31. Kh1 Kg7, 32. f8H+ Wx f8, 33. He8+. (A) 26... Kg7, 27. Hxb5 Wb8? (a 28. e6! (a) 27... Hd7, 28. Ha6 Wxd3, 29. Hf6+ Kf8, 30. Hh6+ Ke7, 31. f8H+ Wxf8, 32. Hxf8+ Ke6, 33. Hf5+ Ke7 34. Hf6+ Ke8, 35. Hf8 mat. 26 Gid3xg6 Wa8—f8

26... Gxb5, 27. Gxf7+ Kh8, (2...7 Hxf7, 28. Wxf7 prowadzi do wygranej końcówki po Kx7, 29. Hf5+K∞ 30. axb5). 28. axb5 z wygraną: 3 piony i G za W dają białym gwarancję zwycięstwa.

27 e2—e6 Gd7xb5
 28 Gg6xf7+ Kg8—h8
 29 Hb1—g6

Czarne poddały się.

Uwagi M. Gałuszki dla „Nowin Szachowych“.

Partia Nr. 29.

Z turnieju o drużynowe mistrzostwo
 Sl. Okr. Stow. Szach. na rok 1938.

Angielska.

Białe: *Czarne:*

inż. Fiszer — Wybraniec

(„Wujek“ Katowice) (Rożdżeń-Szopienice)

1 c2—c3 Sg8—f6
 2 Sb1—c3 d7—d5
 3 c4xd5 Sf6xd5
 4 d2—d4 e7—e6
 5 e2—e4 Sd5xc3
 6 b2xc3 c7—c5
 7 a2—a4 c5xd4
 8 Hd1xd4 Gc8—d7
 9 Gf1—b5 Sb8—c6
 10 Hd4—e3 a7—a6
 11 Gb5xc6 Gd7xc6
 12 Gc1—b2 Hd8—a5
 13 Sg1—f3 Gf8—c5
 14 He3—f4 Ha5—b6
 15 Sf3—g5 0—0!
 16 Gb2—c1 Wa8—d8
 17 0—0 Wd8—d3
 18 Gc1—d2 h7—h6
 19 Sh5—f3 f7—f5
 20 e4xf5 Wf8xf5
 21 Hf4—c4 Wf5xf3
 22 g2xf3 Wd3xd2
 23 Hc4xe6+ Kg8—h8
 24 He6—c8+ Hb6—d8
 25 Hc8—f5 Wd2—d5
 26 Hf5—h3 Wd5—g5+
 27 Kg1—h1 Hd8—f8

Białe poddały się.

Partia Nr. 30.

Z turnieju o drużynowe mistrzostwo
 Sl. Okr. Stow. Szach. na rok 1938.

Gambit hetmański.

Białe: *Czarne:*

Szmigielok — mgr. Płaskacz

(Rożdżeń-Szopienice) (P.P.W. Katowice)

1. d2—d4, d7—d5, 2. c2—c4,
 c7—c5, 3. Sb1—c3, e7—e6,
 4 Sg1—f3, h7—h6, 5. e2—e4,

Gf8—b4, 6. e4—e5, d5xc4,
 7. Gf1xc4, b7—b5, 8. Gc4—d3,
 Gb4xc3+, 9. b2xc3, Sg8—e7,
 10. 0—0, a7—a5, 11. a2—a4,
 12. Wf8—e8, 0—0, 13. Gd3—c2,
 Sb8—d7, 14. Gc1—e3 b5xa4,
 15. Gc2xa4, Ga6—b5, 16. Ga4—
 b3, Wf8—e8, 17. Hd1—c2, Se7—
 g6, 18. c3—c4, Gb5—a6, 19.
 Hc2—e4, Ga6—b7, 20. c4—c5,
 a5—a4, 21. Gb3—a2, Hd8—c7,
 22. h2—h4, Gb7—a6, 23. h4—
 h5, Sg6—f8, 24. g2—g4, Ga6—
 b5, 25. Kg1—g2, Hc7—d8, 26.
 We1—h1, Sf8—h7, 27. Ge3—
 c1, Sd7—f8, 28. Gc1—e3, Wa8—
 c8, 29. Wh1—h2, Gb5—e2,
 30. Sf3—d2, Ge2—b5, 31. Wa1—
 b1, Sh7—g5, 32. Ge3xg5, Hd8x
 g5, 33. Sd2—f3, Hg5—d8, 34.
 g4—g5, h6xg5, 35. h5—h6, g7—
 g6, 36. h6—h7+, Kg8—h8, 37.
 He4—e3, Wc8—c7, 38. Sf3xg5,
 We8—e7, 39. Hc3—f4, We7—
 d7, 40. Wh2—h4, Gb5—d3, 41,
 Se5—f3, Wc7—b7, 42. Hf4—h6,
 Wb7—b2?, 43. Hh6—g7+, Kh8x
 g7, 44. h7—h8H+ mat.

Partia Nr. 31.

Z turnieju o mistrzostwo m. Chorzowa
 na rok 1938.

Gambit hetmański.

Białe: Karch—*Czarne:* Maruszczyk

1 d2—d4 d7—d5
 2 c2—c4 e7—e6
 3 Sb1—c3 Sg8—f6
 4 Gc1—g5 Sb8—d7
 5 Sg1—f3 Gf8—e7
 6 e2—e3 0—0
 7 Wa1—c1 c7—c6
 8 Gf1—d3 d5xc4
 9 Gd3xc4 Sf6—d5
 10 Gg5xe7 Hd8xe7
 11 0—0 He7—b4
 12 Hd1—e2 b7—b5
 13 Gc4—c3 a7—a5
 14 Sc3xd5 c6xd5
 15 a2—a5 Hb4—d6
 16 Gd3xb5 Wa8—b8

17	Wc1—c1	Hd6—e7	3	c2—c3	d4xc3
18	Wf1—c1	Sd7—b6	4	Gf1—c4	d7—d6
19	Wc6—c7	Gc8—d7	5	Hd1—b3	Hd8—e7
20	Gb5xd7	Sb6xd7	6	Sb1xc3	Sg8—f6
21	Sf3—e5	Wf8—d8	7	Gc1—g5	c7—c6
22	Se5—c6	He7—e8	8	Sg1—f3	Gc8—e6
23	Sc6xd8	He8xd8	9	Gc4x 6	f7xe6
24	He2—c2	Sd7—b6	10	0—0	He7—f7
25	Hc2—c6	Kg8—f8	11	e4—e5	Sf6—d5
26	Wc1—c3	g7—g6	12	Sc3—e4	d6xe5
27	Wc3—b3	Wr8—c8	13	Sf3xe5	Hf7—c7
28	Wc7xc8	Sb6xc8	14	Wf1—e1	Gf8—b4
29	Wb3—b8		15	Hb3—f3	Wh8—f8

Czarne poddały się.

Partia Nr. 32.

Z turnieju o mistrzostwo sekcji szach.
„Ognisko“ Chorzów na rok 1938.

Gambit duński

Białe: Czarne:

Góralczyk — Gawenda

1	e2—e4	e7—e5
2	d2—d4	e5xd4

3	c2—c3	d4xc3
4	Gf1—c4	d7—d6
5	Hd1—b3	Hd8—e7
6	Sb1xc3	Sg8—f6
7	Gc1—g5	c7—c6
8	Sg1—f3	Gc8—e6
9	Gc4x 6	f7xe6
10	0—0	He7—f7
11	e4—e5	Sf6—d5
12	Sc3—e4	d6xe5
13	Sf3xe5	Hf7—c7
14	Wf1—e1	Gf8—b4
15	Hb3—f3	Wh8—f8
16	Hf3—h5+	g7—g5
17	Hh5 h4	Gb4xe1
18	Wa1xe1	Sb8—d7
19	Se5xd7	Hc7xd7
20	Se4—c5!	Hd7—c8
21	We1xe6+	Ke8—f7
22	Hh4xh7+	mat.

KRONIKA

KRAJOWA:

KATOWICE. W niedzielę dn. 24 kwietnia ukończony został turniej mistrzów świetlicowych. W kl. „A“ tytuł mistrza i pierwszą nagrodę zdobył Kandzia „Jedność“ 8 p. Na II. i III. znaleźli się Froch, „Kultura“ i Szmidt, „Jedność“ po 7 p. IV. Kłosa „Zorza“ 5½ p. V. Holeyk „Jutrzenką“, 4½ p. VI. Gretka, „Jedność“ 4 p. W klasie „B“ pierwsze miejsce uzyskał Bogdol „Zorza“ 7 p. II. Palka P. „Kultura“ 6½ p. III. Gruszka, „Kultura“ 6 p. IV. Swierklański „Jedność“ 5½ p.

KATOWICE. W turnieju o mistrzostwo Klubu Szachowego „Jedność“ na rok 1938, brało udział 19 uczestników w dwóch grupach. W grupie „A“—9 zawodników, w której ostateczny wynik był następujący:

I. E. Gretka, 8 p. bez przegranej II. S. Szmidt — 5½ p. III. — VI. A. Kandzia, W. Warzecha, G. Górecki i R. Lellek po 4 p. VII. J. Froch — 3 p. VIII. F. Kurpas — 1½ p.

Grupa „B“ — 10 zawodników: I. H. Lasek, 8 p. II. O. Klaja — 7½ p. III. S. Pokorski — 7 p., IV. — V. K. Swierklański i J. Lebiada po 4½ p. VI. — H. Kassner 4 p. VII. K. Kubiciel 3½ p. VIII. T. Sroka 3 p. IX. T. Tłacz 2 p. X. M. Mądry 1 p.

CHORZÓW. Dnia 8 kwietnia odbyło się w lokalu sekcji „Ognisko“ otwarcie IX. turnieju o mistrzostwo miasta Chorzowa. Otwarcia dokonał w-prezes Śl. Okręgu p. Bąk, który zarazem pełnić będzie funkcję przewodniczącego komisji turniejowej, do której należą p. Kelner jako sekretarz pp. Stasiczek, Dmochowski jako członkowie. Udział bierze 13 graczy. Po szóstej rundzie prowadzi Maruszczuk 5 p. Szmidt, Wilczek 4½ p. Ulczok, Góralczyk, Makiela 4 p. Monka, Arendt, Karch, Zroski 3 p.

CHORZÓW. Piłkarski Wicemistrz Polski, Chorzowski A. K. S. utworzył sekcję szachową, która liczy ok. 30 członków. Zarząd sekcji tworzą: p. Bernakiewicz — przewodniczący, Arendt — skarbnik, Kozler — członek zarz. Zapisy na członków przyjmuje p. Arendt, Chorzów I, Chrobrego 19 Tel. 415-72.

DĄBRÓWKA WIELKA. W kwietniu zakończył się tu turniej z udziałem 36 graczy. Nagrody ufundował p. kpt. Grott, i p. Poloczek. I nagr. zdobył Makiela A. czł. oddz. „Chorzów“ osiągając 30 p. II. nagr. zdobył Machura, Z. S. 28½ p. III. Bendkowski, Z. S. 28 p. IV. Kardasz, niestow. 24½ p. V. Terdyn, Z. S. 24 p. VI. Kupiak, niestow. 23½ p. VII. Derela, wojskowy 20 p. Prócz normalnych nagród otrzymał każdy wojskowy pamiątkową nagrodę ofiarowane przez uczestników turnieju. Kierownikiem turnieju był p. Poloczek, kierownik sekcji szach. Z. S.

SZOPIENICE. Dnia 29 IV. br. rozegrały mecz towarzyski „Swietlica“ z Sekcją Szach. Tramwajarzy z wynikiem 2:4 na korzyść Tramwajarzy.

WARSZAWA. Drużynowe mistrzostwo Warsz. Okr. na rok 1938 Zdobyła druż. Halechijach 39 p. Na drugim miejscu znalazła się drużyna Polskiej YMCA (Zeszłoroczny mistrz)

LWÓW. Tegoroczne mistrzostwo Lwowa zdobyła ponownie drużyna Z. Z. K. Chełm I. 43 p. Drugie miejsce zajęła niespodziewanie druż. O.K.O. Snopków 42 p.

Zarząd Okr. czyni starania przeprowadzenia rozgrywek drużynowych o mistrzostwo szkół średnich. W programie znajdują się również mecze między — miastowe. Obecny zarząd Zw. Okręgu przystępuje mimo trudności z wielką energią do dalszej pracy. W urządzonym wielkanocnym turnieju błyskawicznym zwyciężył Sulik F., II i III m. zajęli Rittel i Schönfeld.

TORUŃ. Mistrzostwo KPW. Toruń na rok 1938 zdobył A. Malinowski.

W maju rozpocznie się turniej o mistrzostwo KPW. — DOK. Toruń przypuszczalnie przy udziale 12 — 14 zawodników.

Dnia 6 marca br. K.P.W. Toruń rozegrało spotkanie z K.P.W. Bydgoszcz z wynikiem 7½:1½ na korzyść Torunia.

W turnieju o mistrzostwo miasta Torunia brało udział 12 uczestników. Tytuł mistrza i I. miejsce zdobył p. Hendrykowski, II. Badylak, III. i IV. Małowski i Zieliński. Kierownikiem turnieju był A. Malinowski.

BYDGOSZCZ. Pomorski Okręgowy Zw. Szach. przeprowadził rozgrywki o mistrzostwo indyw. miasta Bydgoszczy. Udział wzięło 18 graczy. W rozgrywkach finałowych zwyciężył inż. Wohl, Bydg. Kl. II. nagr. zdobył Karnowski, „Sokół“ III. nagr. dr. Pałkowski, KPW. IV. m. Wyrwicz, PPW. V. m. inż. Chechowski, Bydg. Kl. Protektorem turnieju był dyrektor Okr. Pocz. i Telegr. p. inż. Kozubek, który też ufundował nagrodę przechodnią.

Z A G R A N I C Z N A:

SAN PAULO. W czwórmecczu Brazylia—Paragwaj—Chile—Urugwaj zwyciężyli Chilijczycy, Flores i Retelier. Udział brało 30 graczy.

TARTU. Bałtycki czwórmeccz akademicki rozegrany na Estońskim Uniwersytecie w Tartu wygrała repr. Estonii 7½ p. przed Litwą 6 p. Łotwą 5½ p i Finlandią 5 p. Znany mistrz Keres (Estonia) przegrał z Osmo Kailą (Finlandia).

MONTE VIDEO. Dr. Aljechin wygrał panamerykański turniej państw Połudn. Ameryki, w którym grało 5 gr. Argentyny, 4 gr. Brazylii, 4 gr. Urugwaju i 2 gr. Chile.

Drugą nagrodę zdobył Guinard, Argentyna $11\frac{1}{2}$ p. który przed tym zdobył mistrzostwo Argentyny.

BULGARIA. Mistrzostwo Bulgarii zdobył Nejkirch $7\frac{1}{2}$ p.

JUGOSŁAWIA. W najbliższym czasie rozpocznie się w Lublanie turniej międzynarodowy, w którym z zagranicy mają grać: Foltys, Szabo, dr. Tartakower, Richter, Stahlberg.

SZWECJA. Sztokholmski Klub Szachowy i klub „Waza” rozegrały mecz na 50 szachownicach. Zwycięstwo odniósł klub „Waza” wynikiem 27.23. Na pierwszych szachownicach wygrał Lundin ze Stahlbergiem.

CZECHOSŁOWACJA. Arcymistrz Flohr rozegrał w Słowacji, na Podkarpaciu i Morawach 21 symultanek. Z granych 710 partyj wygrał 629 remis 65 t. j. 93,5%.

Turniej pam. Kautsky'ego zakończył się zwycięstwem Gilga 11 p. przed Zittą $9\frac{1}{2}$ p. i Pelikanem 9 p.

Klub Szachowy w Koszycach zamierza urządzić międzynarodowy turniej z udziałem 4 mistrzów z zagranicy. M. i. w turnieju ma wziąć udział przedstawiciel Polski.

RUMUNIA. Turniej pam. Jerzego Marco zakończył się zwycięstwem Dickmana i Kapuścińskiego (lwowianin) po $7\frac{1}{2}$ p.

FRANCJA. Mistrz A. Snosko-Borowski rozegrał 18 symultanek z wynikiem $+345=7-3$ tj. 98%!!!

MARGATE (Anglia). W wywiadzie prasowym, udzielonym przez mistrza szachowego świata dr. Alechina po zakończonym tu międzynarodowym turnieju, wygranym przez dr. Alechina, oświadczył on m. in. że projektowany w br. mecz o mistrzostwo świata pomiędzy nim, a b. mistrzem świata Capablanką nie dojdzie do skutku. Przyczyny zaniechania tego meczu Alechin nie podał. Natomiast wyraził nadzieję, że już w niedługim czasie będzie miał możliwość udzielić prasie konkretnych informacji o swym meczu z mistrzem czechosłowackim Flohrem, który jest oficjalnym kandydatem międzynarodowego związku szachowego do ubiegania się o tron szachowy w walce z Alechinem. Według pierwotnego zamiaru, mecz ten miał się odbyć dopiero w roku przyszłym. Obecnie krążą pogłoski, że ma on dojść do skutku już jesienią roku bieżącego.

NIEMCY. Po eliminacjach w których walczyło 70-ciu graczy odbywają się rozgrywki finałowe o mistrzostwo Berlina. Prowadzi Richter 5 p przed Kochem i Michelem po 4 p. Do rozgrywek finałowych zakwalifikował się Mros, dawniejszy członek „1916” Wielkie Hajduki.

Mistrzostwo Hanoweru zdobyli bracia Lücke po $14\frac{1}{2}$ p. W małym turnieju mistrzów zwyciężyli ex aegmo Becker i Rellstab po 5 p. przed Michelem $4\frac{1}{2}$ Eliskasesem i Richterem po 4 p.

K O M U N I K A T Y

Fotografie z meczu Kraków Śląsk w cenie po 1.— zł. można zamawiać u sekretarza.

Wyjaśniamy, że zeszyt I, mimo napisu Styczeń—Luty jest zeszytem pojedyńczym, zaś zeszyt 3/4 Kwiecień jest n-rem podwójnym. Niniejszy zeszyt 5 jest zeszytem pojedyńczym mimo 20 stronic druku.

Uwaga! Sl Okr. Stow. Szach. nawiązało kontakt z jedną wytwórnią stempli. Diagram wielkości 5x5 cm. wraz z pojedyńczymi pieczętkami każdej bierki, będzie kosztował około 7 zł.

Czytelników chcących zamówić powyższy komplet prosimy o natychmiastowe formalne zamówienie.

Z zebrania Prezesów Śl. Okr. Zw. Szach.

Dnia 1 maja b. r. odbyło się w Świetlicy P. P. W. w Katowicach zebranie prezesów, na którym omawiano następujące sprawy:

1. Imienne zgłoszenia członków do Polskiego Związku Szachowego w Warszawie
2. Weryfikacja zawodów drużynowych o mistrzostwo Śl. Okr.
3. Turnieje jesienne urządzone przez Okręg i inne.

Zgłoszenie członków do Polskiego Związku Szachowego w Warszawie jest sprawą bardzo ważną, a nastrocza zarządowi dużo kłopotu, wobec licznych projektów załatwienia tej sprawy — nic też dziwnego, że zarząd nie chcąc nikogo skrzywdzić, odwołał się do zebrania prezesów, które uchwaliło następujący wniosek:

Zarząd Śl. Okr. Stow. Szach. podzieli legitymacje Polskiego Związku Szachowego procentowo, nie więcej jednak, jak 70% na każdy oddział, względnie sekcję -- płacących składki członkowskie, przy czym oddziały i sekcje zobowiązane są sporządzić listy swoich członków według potrzeby posiadania tych legitymacji i przesłać je na adres: R. Bąk Chorzów, Konopnickiej 7 m. 12.

Legitymacje służyć mają do kontroli w turniejach ogólnopolskich, międzynarodowych, indywidualnych lub drużynowych — przyjacielskich, o nagrody lub o mistrzostwo; nieposiadający tej legitymacji nie może w wymienionych turniejach brać udziału.

Następnie Kierownik gier złożył sprawozdanie z turnieju drużynowego o mistrzostwo grup, poczym jednogłośnie zweryfikowano tabele gier.

Równocześnie p. Szyler zwrócił uwagę, aby kierownictwa poszczególnych oddziałów nadesłały notacje rozegranych partij w tym turnieju. (Jakie partie mamy umieszczać??? dop. Redakcji)

Dla mistrzów poszczególnych grup ufundowano nagrody w postaci dużych dyplomów i kompletów figur szachowych, które wręczono zwycięzcom.

W końcu p. Bąk zreferował obszernie jak przeprowadzimy turnieje jesienne.

Omówienie tych turniejów odkładamy do następnych numerów Nowin Szachowych. prawdopodobnie odbędą się one nie tylko w Katowicach i Chorzowie; jak pierwotnie projektowano, ale i w innych miejscowościach Śląska i Zagłębia, zależnie od napłynięcia zgłoszeń.

W myśl postanowienia prezesów Oddziały względnie sekcje zobowiązane są w terminie do 30 maja 1938 r. nadesłać na adres: R. Bąk Chorzów Konopnickiej 7 m. 12, spis członków, którzy z ich oddziału lub sekcji będą zaopatrzeni w legitymacje Polskiego Zw. Szach. w Warszawie.

Spis winien być sporządzony w/g kolejności potrzeby posiadania tej legitymacji.

Sekcji „Ognisko“ za wypożyczenie zegarów i szachów, Pocztownemu Przysposobieniu Wojskowemu w Katowicach za udzielenie sali w dniu 1 maja br. na mecz z Krakowem tą drogą ślemy podziękowania.

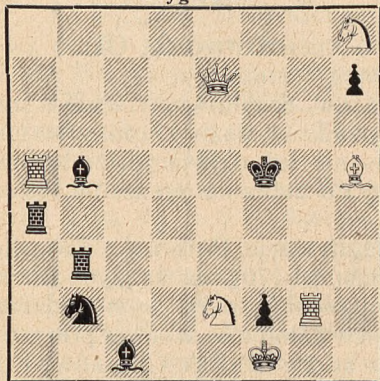
Również graczom za ich grę i szczere chęci dziękujemy.

Zarząd.

DZIAŁ ZADAŃ

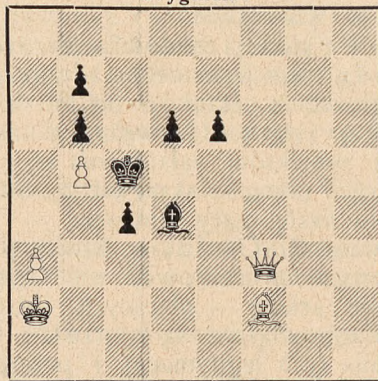
Pod redakcją J. A. Ruska,

19. **T. Płaczek**, Świętochłowice
Oryginalne

Mat w 2 posunięciach

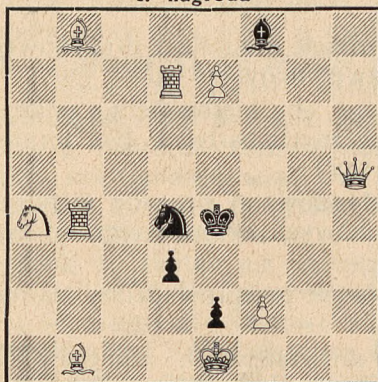
20. **Z. Paszkiewicz**, Chorzów
Oryginalne

Mat w 2 posunięciach

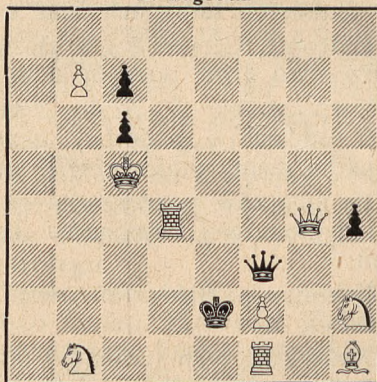
Z międzyn. konkursu czasopisma „Jas” 1937 r.

21. **Fr. Richter**, Zelec
I. nagroda

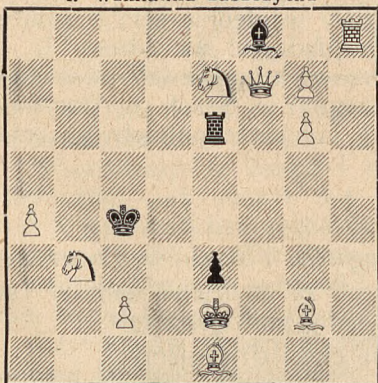
Samomat w 3 pos.

22. **J. A. Rusek**, Komorowice
II. nagroda

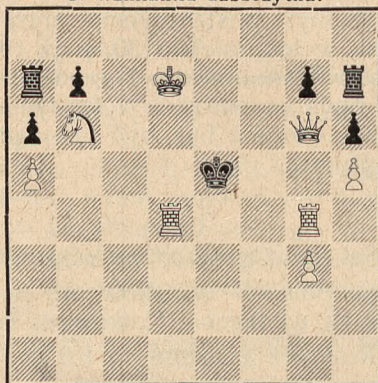
Samomat w 3 pos.

23. **J. A. Rusek**, Komorowice
I. wzmianka zaszczytna

Samomat w 3 pos.

24. **J. A. Rusek**, Komorowice
3. wzmianka zaszczytna.

Samomat w 3 pos.

TEORIA KOMPOZYCJI

J. A. Rusek.

Strategia w dwuchodówce.

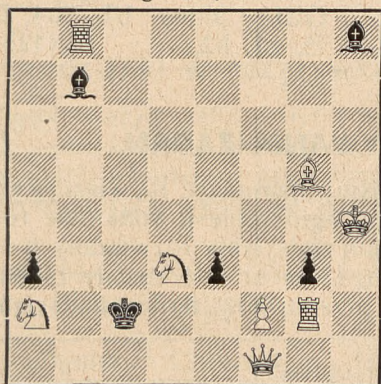
Z pośród wszystkich zadań szachowych na pierwszy plan wysunęła się ostatnio dwuchodówka. Świadczy o tym cały szereg konkursów i meczów międzynarodowych. Jak dawniej cieszyły się uznaniem przeważnie zadania wielochodowe, tak obecnie wymaga się przeprowadzenia pewnej kombinacji w jak najmniejszej ilości posunięć (t. zw. ekonomia ciągu.)

I tutaj, podobnie jak w innej sztuce, powstały różne kierunki i szkoły zadaniowe. Stworzono cały szereg ciekawych tematów, łączących różne momenty strategiczne.

Nazwy tematów pochodzą najczęściej od ich odkrywców. Mamy temat Barthélemy'ego, Bograda, Foschini'ego, Janowczyka; mat Goetharta, paradę Nietvelta, obronę Schiffmana i t. d. i t. d.

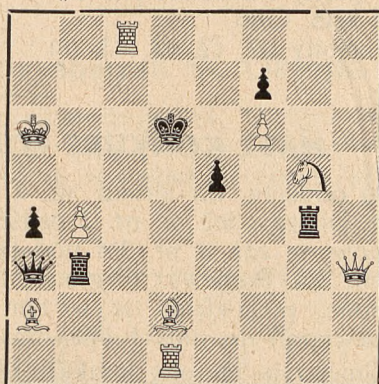
Omówienie poszczególnych tematów będzie celem niniejszego szkicu

Nr. 1. **Dr. G. Cristoffanini** (Włochy)
III. nagr. „Tęcza” 1931

Mat w 2 posunięciach

Nr. 2. **J. A. Rusek**
„L'Italia Scacchistica” 1938

Mat w 2 posunięciach.

Temat Foschini'ego — to samozwiązanie 2 czarnych figur w dwóch równoległych wariantach, połączone z unieszkodliwieniem niezwiązanej tematuowej czarnej figury w każdym z wariantów osobno.

Nr. 1. Wstęp: 1. Sd3—c5! grozi 2. Hc1 mat. Gra tematowa: 1... Kb2, 2. fxe3! mat, samozwiązanie Gb7 i unieszkodliwienie piona e3; 1... Kd2, 2. f3! mat, samozwiązanie piona e3, a unieszkodliwienie Gb7.

Nr. 2. 1. Ka6—b7! gr. 2. Wd8 mat. Gra tematowa: 1... Kd5 2. Gf4! mat, samozwiązanie Wb3, unieszkodliwienie Wg4, 1... Kd7, 2. Gc3! mat. samozwiązanie Wg4, unieszkodliwienie Wb3.

(c. d. n.)

Ciąg dalszy teorii komp. samomatów podamy w nr. 6.

Odpowiedzi Redakcji.

P. Alojzy Scibor, Katowice II. Krakowska 70. Zadania WPana jeszcze za słabe, — duża nieekonomia figur i tylko jedna odmiana. Prosimy dalej pracować. O dwuchodówce zamieszczamy artykuł podobnie jak o samomatach.

Sprostowania.

W zadaniach pokazowych 2) Samomaty Nr. 3 i 4 podane Gońce na f7 są koloru białego, co prosimy poprawić.

Z powodu niedokładności poczynionych przez drukarza przy zestawianiu diagramów podajemy niniejszym ich notację algebraiczną.

Zadanie 13. T. Płaczek

Oryginalne

Mat w 2 posunięciach

Białe: Kf8, Hh8, Wf1, Wg3, Sf3,
Sh7, Gf7, Gc1,
piony d3, f4, (10)

Czarne: Kf5, He1, Wh1, We6, Sg4,
Ge8, Gg1,
piony d6, h6 (9)

Zadanie 16 J. A. Rusek

Mat w 3 posunięciach

Białe: Kg8, Wa5, Sh4, Gg5,
piony f2, f3, f5, (7)

Czarne: Kh5, Gh8,
piony b7, c7, e3, h3, (6)

Zadanie 15 J. A. Rusek Komorowice

Oryginalne

Mat w 2 posunięciach

Białe: Kg8, Hg2, Wh3, Wf8, Sc5,
Se7, Gg7, (8)
pion d2.

Czarne: Kf4, Hf3, Sf7, Sh8, Gg4,
pion h6 (6)

Zadanie 17 S. Limbach, Borysław

Samomat w 2 posunięciach

Białe: Kg3, He3, Wb1, Wf4, Sd4,
Gh3, Gh6, (7)

Czarne: Kf1, Hh1, Wb3, Sg2, Gc3,
Gd1, piony b2, b4, f3,
f5, g7, h2, (12)

NASZ KONKURS ROZWIĄZYWANIA ZADAŃ.

Po oddaniu do druku nr. 2 uchwaliliśmy nagradzać rozwiązujących zadania. Dlatego też w nr. 2 daliśmy krótkie ogłoszenie o konkursie rozwiązaniowym, zaś w nr. 3/4 podaliśmy termin nadsyłania rozwiązanych zadań z nr. 3/4. Ponieważ diagramy 13, 15, 16, 17 w nr. 3/4 zostały błędnie zestawione, ponawiamy je w tym n-rze i przedłużamy termin nadsyłania tych rozwiązań do dnia 1 lipca br.

Niniejszym chcemy konkurs ten szerzej opisać.

Prawo wzięciu udziału w konkursie mają wszyscy abonenci „Nowin Szachowych”. Do konkursu zaliczone będą wszystkie zadania umieszczone w dziale zadań. Przy rozwiązywaniu dwuchodówek wystarczy podać pierwsze posunięcie. Wszelkie inne zadania należy podać do matu. Za każde dobre rozwiązanie zaliczamy będziemy tyle punktów ile potrzeba do zamatowania.

Pierwsze rozlosowanie nagród nastąpi dnia 5 lipca br.

Nienagrodzeni tym razem zatrzymują zdobyte punkty, do których doliczy się punkty z nr. dalszych i biorą udział w następnym losowaniu, które odbędzie się dnia 5 września br. Tym sposobem każdy może się znaleźć wśród nagrodzonych. Kompozytorom zadań biorącym udział w konkursie zaliczamy będziemy punkty i za ich zadania, aby tym sposobem wynagrodzić ich pracę.

Ilość nagród ustali zarząd Sl. Okręgu.

Termin nadsyłania rozwiązań wynosić będzie stale cztery tygodnie po wyjściu n-ru z druku. Rozwiązania zadań z n-ru 1, 2, 3/4 mogą być wyjątkowo przysłane do dnia 1 lipca. Wszystkie rozwiązania i zadania należy kierować pod adresem: J. Rusek, Komorowice 28 B p. Biała koło Bielska.

Zastaw służy jako gwarancja stosowania się uczestników turnieju do regulaminu i jest zwrotny po rozegraniu w zupełnym porządku wszystkich swoich gier, oddanie choćby jednej tylko partii, a w drużynowych rozgrywkach trzech partyj powoduje utratę zastawu.

Z powyższego pokrywa się wydatki organizacyjne, oraz wyznacza się nagrody.

Na zwołanym, zebraniu ogólnym przed otwarciem turnieju, lub w dniu otwarcia turnieju, przeprowadza się losowanie, zapoznaje się z regulaminem i ustala się porządek turnieju.

Drużynowy mistrz okręgu otrzymuje nagrodę wędrowną, w postaci pucharu, który przechodzi na własność danego oddziału po 3 krotnym bezpośrednio po sobie następującym, lub też po 5-cio krotnym niekolejnym zdobyciu go.

Pozatym zarząd ustala ilość i wysokość nagród dla każdego turnieju oddzielnie.

§ 6. Kierownictwo turnieju.

Wszystkimi turniejami kieruje w zasadzie kierownik gier lub jego zastępca. Na podstawie przepisów gry i obowiązującego regulaminu rozstrzyga on wszystkie sprawy. Od decyzji kierownika turnieju można się odwołać do sądu polubownego. Zatargi wszelkie załatwia sąd polubowny do którego każda ze stron wybiera 2 zastępców, którzy wspólnie wybierają piątą osobę jako przewodniczącego. W razie braku zgody na przewodniczącego mianuje go zarząd. Rozstrzygnięcia sądu polubownego są nieodwołalne.

§ 7. Kalendarz rozgrywek.

Dla lepszej współpracy oddziałów z okręgiem ustala się następujący program:

początek roku: w oddziałach turnieje o mistrzostwo indywidualne w klasach,
w okręgu turnieje o mistrzostwo drużynowe
w lecie: dowolne gry i turnieje
koniec roku: w oddziałach turnieje o nagrody
w okręgu turnieje o indywidualne mistrzostwo.

Turnieje i mecze reprezentacyjne i przyjacielskie należy przeprowadzać w czasie innym aniżeli wyżej wymienione turnieje. Większe turnieje i mecze należy zgłosić do okręgu.

Zamiar przeprowadzenia turniejów, powinien być powzięty przez zarząd dwa do czterech tygodni przed tym i członkom podany do wiadomości na zebraniu lub okólnikiem. Zawiadomienie powinno zawierać terminy nadsyłania zgłoszeń, otwarcia turnieju, losowania oraz rozpoczęcia rozgrywek.

§ 8. Przepisy.

Rozgrywki grane są według przepisów gry FIDE. Losowanie i kojarzenie graczy uskutecznia się według ogólnie przyjętej tablicy kojarzeń: Wynik losowania i kolejność rund ogłasza się natychmiast po przeprowadzeniu losowania. Przy grach drużynowych kolory bierok są zmienne. Na nieparzystych szachownicach mają białe bierki goście, na parzystych gospodarze. W razie jakichkolwiek przeszkód, drużyny uzupełnia się następująco.

Jeśli w drużynie grającej w jednej klasie zabraknie np. gracza wyznaczonego na 3-cie miejsce, wówczas na jego miejscu może grać gracz z 4 tej szachownicy itd., a na 6-tą szachownicę wchodzi pierwszy gracz z rezerwy. Jeśli oddział gra w 2 klasach, a w pierwszej drużynie zabraknie gracza na szachownicy np. 2-giej, wówczas na jego miejsce wchodzi jak zwykle gracz 3-ci i wszyscy przesuwają się o jedno miejsce wyżej, a na ostatnich miejscach gra rezerwa lub gracz pierwszy z kl. II. W drużynie kl. II. następują przesunięcia jak wyżej i znowu na ostatniej szachownicy gra rezerwowo. Na wypadek gdy drużyna nie ma możliwości skompletowania drużyny graczami rezerwowymi, wtenczas odnośne miejsca może oddać walkowerem, a więc w pow. przykładzie szach. 3-cią

Kierownicy obu drużyn są zobowiązani wymienić równocześnie przed grą składy drużyn. W razie zmiany terminu gry lub lokalu rozgrywek należy drużynie gości to podać do wiadomości. Gry jednej rundy muszą być bezwzględnie do następnej rundy zakończone. Usprawiedliwienie o zmianie wysyła się najpóźniej 4 dni przed danym terminem do kierownika turnieju i do partnera lub drużyny. Przesunięcie terminu gier ostatniej rundy jest niedopuszczalne. Wcześniejsze rozegranie ostatniej rundy jest dozwolone. Osobiste umawianie się, jakoteż różnego rodzaju poczynania z dobrymi obyczajami turniejów niezgodne i cel tychże obniżające, powodują wykluczenie z bieżącego turnieju oraz ew. niedopuszczenie do dalszych. O wykluczeniu decyduje zarząd.

§ 9. Kontrola czasu.

Turnieje zasadniczo rozgrywa się przy zegarach szachowych, które winny być tak ustawione, by obaj gracze mogli je obserwować. W żadnym wypadku nie można odmówić gry przy zegarach, o ile takowe są do dyspozycji.

Ustala się do gier drużynowych 36 posunięć na pierwsze 2 godziny, oraz 18 na każdą dalszą godziną. Stwierdzenie przekroczenia czasu musi nastąpić przed 36, 54 i t. d. posunięciem, gdyż w przeciwnym razie przekroczenia czasu nie uznaje się. Kierownictwo turnieju orzeka, czy przekroczenie rzeczywiście nastąpiło.

W razie niestawienia się do gry w oznaczonej porze jednego lub obu partnerów, kierownik drużyny lub turnieju puszcza w ruch zegar tego partnera, na którego w danej chwili przypada kolejność posunięcia.

Spóźnienie jednego, względnie obu partnerów o więcej niż godzinę, powoduje dla tegoż, względnie tychże utratę partii. Uzasadnione poprzednio usprawiedliwienie się może być uwzględnione tylko w razie ważnych przyczyn niemożliwości przybycia.

Po nad godzinne spóźnienie się dostatecznie umotywowane może być przez kierownika uwzględnione. Kierownicy ustalają, razem z obu partnerami nowe terminy.

Przy grach bez zegarów czas czekania wynosi pół godziny, licząc od godziny wyznaczonej na rozpoczęcie rozgrywek. Niestawienie się do gry drużyny, względnie poszczególnych graczy, powoduje utratę tych partii bez gry.

Gry finałowe rozgrywane są bezwzględnie przy zegarach. Na gospodarzach ciąży obowiązek postarania się o zegary, pod groźbą utraty punktów walkowerem: w takim wypadku przeciwnik powinien odmówić grania partii konkursowych, a zgodzić się jedynie na spotkanie przyjacielskie.

§ 10. Notowanie partii.

Wszystkie gry o mistrzostwo muszą być notowane. Przymus notowania partii obowiązuje w finale drużynowym, w grupie A, mistrzów, o mistrz. Śląska i Zagłębia, o mistrz. okręgu. Gracze zobowiązani są najpóźniej pół godziny po ukończeniu partii oddać kierownikowi turnieju właściwą, oraz poprawnie i czytelnie napisaną notację partii. W wypadku kilkakrotnego i umyślnego nie oddania notacji, gracz może być ukarany utratą kaucji. Dla weryfikacji obowiązany jest gospodarz, t. j. oddział przyjmujący przeciwnika u siebie, w terminie do 5 dni po rozgrywkach przesłać zarządowi okręgu szczegółowy wynik z dokładnym spisem graczy i wszystkimi notacjami. Wszystkie notacje partii granych w turniejach okręgowych są własnością okręgu i bez zezwolenia okręgu nie mogą być opublikowane. Obowiązuje notacja systemem algebraicznym.

§. 11. Partie przerwane.

Upłynięcie czasu kontroli i przerwanie gry ogłasza kierownik. Partie niedokończone zostają zawieszone. Gracz, na którego przypada kolejność posunięcia, w chwili przerywania partii, obowiązany jest zdecydowane posunięcie napisać i notację swą wraz z notacją przeciwnika i spisaną sytuacją partii oddać kierownikowi turnieju w zaklejonej kopercie.

Czas zużyty wypisują na kopercie obaj przeciwnicy, względnie kierownik turnieju. Termin dokończenia zawieszonych partii wyznacza kierownik turnieju. Gracz powodujący zawieszenie jest zobowiązany przyjechać do przeciwnika w terminie przewidzianym w § 8. W lokalu gry, jak i w ogóle — zabrania się analizowania zawieszonych partii. Również zabrania się na sali gry, analizowania partii będących w toku gry. Analizowanie partii karane będzie utratą tejże partii na rzecz przeciwnika.

Oddanie posunięcia przy zawieszonej partii, dwuznacznego, wieloznacznego lub niewyraźnie napisanego, jak również nie oddanie posunięcia, powoduje utratę danej partii na rzecz przeciwnika. Partie w drużynowych mistrzostwach, które z jakichkolwiek bądź powodów nie mogą być dokończone, mogą być na żądanie jednej strony oddane do okręgu do oszacowania. Za zgodą obu graczy mogą być i inne partie oddane do oszacowania. W razie grania bez zegarów podlegają oszacowaniu wszystkie partie po 5-ciu godzinach gry, chyba że obaj gracze godzą się grać dalej. W razie sprzeciwu oddania do oszacowania gry przez przeciwnika, ciąży na nim obowiązek wyjazdu do ukończenia gry na miejsce zamieszkania żądającego oszacowania.

Wynik oszacowania jest ostateczny.

§ 12. Weryfikacja gier.

Suma punktów rozstrzyga o kolejności miejsc i gier. Przy równej ilości punktów — nagrody dzieli się; ponadto w turniejach o mistrzostwo, w wypadku wyłonienia się do pierwszego miejsca dwóch lub więcej kandydatów o równej ilości punktów zarządza się dodatkowe rozgrywki i to: jeżeli jest dwóch kandydatów, to dodatkowa rozgrzywka jednej partii, aż do rozstrzygnięcia, względnie za obopólną zgodą — dodatkowy mecz z kilku partii. Natomiast jeśli jest więcej kandydatów, urządzi się między nimi mały turniej. Zarząd oznacza termin dodatkowego meczu, względnie turnieju.

Z braku czasu przeprowadza się weryfikację według systemu Sonneborn-Berger. W razie równej ilości punktów na dalszych miejscach obowiązuje weryfikacja również systemem powyższym (Sonneborn-Berger).

Przy grach drużynowych obowiązuje punktacja ilościowa wszystkich punktów wszystkich graczy; drużyna uzyskująca największą ilość punktów jest zwycięzcą.

§ 13. Sprawy sporne.

Każdy uczestnik turnieju, jak również każdy członek obecny w lokalu gry, obowiązany jest o spostrzeżonych wykroczeniach przeciwko regulaminowi, donieść natychmiast kierownikowi turnieju, względnie kierownikowi drużyny, który natychmiast zgłasza ustny protest. Na zarządzenie kierownika turnieju należy grać dalej sporną partię. Protest ustny musi być do trzech dni zniesiony na piśmie. Protesty spóźnione, choć słuszne w ogóle nie będą rozpatrywane. Protesty rozstrzyga w pierwszym rzędzie kierownik turnieju; odwołania zaś sąd polubowny, którego rozstrzygnięcia są ostateczne.

Nieznamość regulaminu nie jest argumentem usprawiedliwiającym.

§ 14. Ustąpienie od turnieju.

Jeżeli gracz ustąpi po losowaniu, ale przed rozpoczęciem turnieju, odbywa się losowanie na nowo. Gracz ustępujący po rozpoczęciu rozgrywek bez ważnych powodów, nie będzie dopuszczony do przyszłych turniejów. Ostateczna decyzja w tej sprawie należy do zarządu. W razie wystąpienia, względnie wykluczenia gracza z turnieju, skreśla się w tabeli jego nazwisko oraz uzyskane przez niego wyniki, jeżeli gracz ten w danej chwili nie rozegrał jeszcze połowy przewidzianych partij. W wypadku rozegrania połowy partij zalicza się niedokończone i pozostałe partie na korzyść jego przeciwników.

Ustępującemu bez ważnej przyczyny, jako też wykluczonemu z turnieju przepada zastaw, na rzecz urządzającego turniej.

Wykluczenie z turnieju następuje na skutek trzykrotnego nie stawienia się, jak również spóźnień się do gry.

§ 15. Obszar ważności regulaminu.

Niniejszy regulamin obowiązuje wszystkich członków zrzeszonych w Śl. Okr. Stow. Szachistów. Wszelkie uchybienia przepisom wyżej podanym będą karane: utratą partii, kaucji lub wykluczeniem z turnieju.

Poprawki i zmiany niniejszego regulaminu może uchwalić tylko zebranie prezesów oddziałów; projektowane poprawki i zmiany należy wnieść na piśmie do zarządu okręgu w dwa tygodnie przed zebraniem prezesów.

Łącznie z niniejszym regulaminem obowiązują wszystkie §§ międzynarodowych przepisów gry F. I. D. E. ze zmianami lokalnymi. Zmiany te w niniejszym regulaminie muszą być uwzględnione.

§ 16. Termin ważności.

Regulamin niniejszy został przyjęty na zebraniu prezesów, dnia 31. III. 1935 r. i obowiązuje od dnia 14. IV. 1935.

Projekt niniejszego regulaminu opracował R. Bąk.